

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2 Facultatea	ISTORIE
1.3 Departamentul	DIAAIA
1.4 Domeniul de studii	ISTORIE
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii /Calificarea	Istorie, Resurse Culturale și Patrimoniu în Societatea Contemporană

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Protejarea și valorificarea patrimoniului mondial UNESCO					
2.2 Titularul activităților de curs		Prof.dr. Ioan Carol Opriș					
2.3 Titularul activităților de seminar		Prof.dr. Ioan Carol Opriș					
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	V (verificare)	2.7 Regimul disciplinei	Ob. disc. obligatorie

3. Timpul total estimat (ore pe semestru alocate activităților didactice)*

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: curs	2	seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ/Total maxim ore online din planul de învățământ	42/	din care:		- seminar/laborator față în față	
		- curs față în față		- seminar/laborator online nr. maxim ore	
		- curs online nr. maxim ore			
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					50
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren					38
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					45
3.7 Total ore de studiu individual	133				
3.9 Total ore pe semestru	175				
3.10 Numărul de credite	7				

*Activitățile online au loc numai în situații excepționale, în care nu pot fi derulate față în față din motive obiective. Cifrele prevăzute sunt cele indicate în standardele ARACIS.

4. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	În cazul desfășurării unor activități online vor fi utilizate următoarele platforme:
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	În cazul desfășurării unor activități online vor fi utilizate următoarele platforme:

5. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> ● analiza critică a surselor scrise și (sau) vizuale aferente tematicii cursului și seminarului, în domeniul științelor naturii, monumentelor și siturilor arheologice, etnografie, istoria artei etc.; ● analiza categoriilor de surse în relație directă cu obiectivele/ cazistica disponibile; problematizarea aspectelor referitoare la autenticitatea și integritatea patrimoniului cultural; evaluarea critică a stării de conservare a patrimoniului cultural; cunoștințe și evaluare asupra valorii universale a unora dintre elementele de patrimoniu universal; ● construcția unui demers de cercetare pe o temă dată din tematica cursului și seminarului; ● construcția unei bibliografii reprezentative (relevantă și adecvată) pe o temă dată, cu prezentare la seminarul cursului. ● capacitatea de a aplica în studiul managementului patrimoniului UNESCO a unor concepte fundamentale ale științelor istorice și sociale (sau/ și ale naturii) pentru siturile culturale și naturale, mixte. ● Cunoașterea și înțelegerea elementelor esențiale de legislație internațională și națională, a sistemului UNESCO, cât și a celor mai reprezentative situri pe plan național sau mondial. Incadrarea patrimoniului cultural național în contextul tendințelor de protejare și valorificare globale. ● dezvoltarea unor proiecte de evaluare a siturilor culturale din Lista indicativă și Lista patrimoniului. ● Înțelegerea moștenirii culturale ca o responsabilitate atât la nivel individual, cât și colectiv.
--------------------------------	--

Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> ● gândire critică; ● creativitate, spirit de observație, analiză spațială; ● abordare comparativă; înțelegerea și aplicarea creativă a tendințelor în materie de protejare și valorificare a patrimoniului cultural mondial; ● abilitatea de a lucra independent/ critic cu sursele, ținând cont de specificitatea istorică; ● capacitatea de a concepe un eseu complex pe structura dată despre patrimoniul cultural mondial; ● capacitatea de evaluare a argumentelor oferite și de autoevaluare a propriilor aserțiuni; ● capacitatea de a aplica tehnicile de bază ale analizei de text și imagine din perspectivă istorică. ● transmiterea/ capacitatea de însușire a unui comportament etic.
--------------------------------	---

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> ● Transmiterea, respective însușirea noțiunilor de bază privind patrimoniul mondial cultural și natural în baza Convenției UNESCO din 1972, împreună cu limbajul și conceptele specifice domeniului patrimoniului mondial. Sunt urmărite analiza relației între patrimoniul cultural național și mondial; aplicarea în practică, transferul de experiență și rezolvarea problemelor în domeniul protejării, evaluării stării de conservare și promovării patrimoniului mondial.
8.2 Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ● Familiarizarea și operarea cu terminologia specifică, conceptele de bază, precum și deprinderea tendințelor actuale în domeniu. Cunoașterea criteriilor, etapelor și metodologiei de înscriere a siturilor în Lista patrimoniului mondial; utilizarea cunoștințele obținute la curs în cadrul activităților de evaluare a stării de conservare a patrimoniului cultural și natural înscris în Lista patrimoniului mondial. Studenții își vor însuși exemplele și liniile de bună practică de management a patrimoniului mondial. În egală măsură, vor fi familiarizați și îndreptați spre analiza critică a situației siturilor culturale și naturale din România înscrise în Lista patrimoniului mondial.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Curs	Metode de predare	Observații ¹
Tema 1 Introducere. Scopul și obiectivele cursului. Concepte, noțiuni, teorii și izvoare	Prelegere// dezbateri Prelegerea, problematizarea, dezbateri, analiza teoriilor și recomandărilor normative, demonstrația cu ajutorul unor exemple, cu prezentare multimedia - proiecție comentată de imagini din baza tematică, dezbateri	
Tema 2 Patrimoniul mondial, istoric, originile conceptului.		
Tema 3 Instituțiile UNESCO în domeniul patrimoniului mondial		
Tema 4 Rolul ICOMOS, IUCN și ICCROM în sistemul patrimoniului mondial		
Tema 5 Lista patrimoniului mondial – criterii de selecție, etape, proceduri de înscriere a unui bun cultural în Lista patrimoniului mondial, Lista indicativă, dosarul de nominalizare.		
Tema 6 Tipologia siturilor înscrise în Lista patrimoniului mondial.		
Tema 7 Bune practici de management a patrimoniului mondial. Patrimoniul mondial în România. <ul style="list-style-type: none"> - monitorizarea bunurilor de patrimoniu mondial; - raportarea periodică, alte forme de raportare, obligațiile statului parte al Convenției patrimoniului mondial; - managementul bunurilor de patrimoniu mondial - conservarea patrimoniului cultural cu valoare universală excepțională, legislație internă, reglementări internaționale - relația bunului de patrimoniu mondial – receptor cultural. Rolul social-economic și educativ. 		
BIBLIOGRAFIE: <i>vide infra</i>		
Seminar/laborator	Lucrări și prezentări individuale, analiza surselor, dezbateri	Observații ¹ Bibliografia selectivă a cursului/seminarului; bibliografii specifice temelor de lucru individual, stabilite în mod personalizat.
Tema 1 <i>Convenția privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural (1972). Implementarea convenției în România – cadrul normativ și instituțional</i>		
Tema 2 <i>Bisericiile din Moldova (1993, 2010)</i>		
Tema 3 <i>Mănăstirea Horezu (1993)</i>		
Tema 4 <i>Satele cu biserici fortificate din Transilvania (1993, 1999)</i>		
Tema 5 <i>Cetățile dacice din Munții Orăștiei (1999)</i>		
Tema 6 <i>Centrul istoric al Sighișoarei (1999)</i>		
Tema 7 <i>Bisericiile de lemn din Maramureș (1999)</i>		
Tema 8 <i>Alburnus Maior / Roșia Montană (2021)</i>		
Tema 9 <i>Work in progress. Danube Limes – Final Section (RO, BG, SB, CR) și Frontiera Daciei romane (RO). Prezentarea proiectelor, structură, tematică, participanți.</i>		
BIBLIOGRAFIE:		
<ul style="list-style-type: none"> ● Albus, Natascha et al., <i>Patrimoniul mondial UNESCO. Situri naturale și culturale</i>, Editura Litera, București, 2019. ● Bille Larsen, Peter, Logan, William, <i>World Heritage and Sustainable Development. New Directions in World Heritage Management</i>, Routledge, 		

London and New York, 2018.

- Cave, Claire, Negussie, Elene, *World Heritage Conservation. The World Heritage Convention, Linking Culture and Nature for Sustainable Development*, Routledge, London and New York, 2017.
- Choay, Françoise, *Alegoria patrimoniului*, București, 1998.
- Feilden, Bernard M. and Jokilehto, Jukka, *Management Guidelines for World Cultural Heritage Sites*, ICCROM, Rome, 1993.
- Forrest, C.J.S., *International Law and the Protection of Cultural Heritage*, Abingdon, Routledge, 2010.
- Kearney, A., "Intangible Cultural Heritage: Global Awareness and Local Internet", in L. Smith and N. Akagawa (eds.), *Intangible Heritage*, London, Routledge, 2009, pp. 209-225.
- Lungu, Dan, Sinigalia, Tereza, *România. Patrimoine Mondial / World Heritage*, Institutul Național al Monumentelor Istorice, București, 2007.
- *Managing World Heritage. Resource Manual*, Paris, UNESCO, 2013.
- *Managing Disaster Risks for World Heritage*, Resource Manual, Paris, UNESCO, 2010.
- *Managing Natural World Heritage. Resource Manual*, Paris, UNESCO, 2012.
- Musteață, S. (ed.), *Managementul patrimoniului mondial: de la situația din România la exemple de bune practici*, Chișinău / Cluj-Napoca, Editura ARC / Editura MEGA, 2020.
- Musteață, S., „Evaluarea și monitorizarea siturilor înscrise în Lista patrimoniului mondial din România”, *Plural. History. Culture. Society*, vol. 6. No. 2, 2018, 63-77.
- Negut, Silviu, Nicolae, Ion, *Patrimoniul mondial cultural și natural UNESCO*, Editura Meronia, 2005.
- *Preparing World Heritage Nominations. Resource Manual*, Paris, UNESCO, 2nd edition, 2011.
- *Tourism at World Heritage Cultural Sites: The site manager's handbook*, ICOMOS. Washington, ICOMOS, OMT, 1993

Resurse web (online):

- UNESCO World Heritage List - <https://whc.unesco.org/en/list/>
- ICOMOS – <https://www.icomos.org/en>
- http://www.international.icomos.org/centre_documentation/convention_bibliography.pdf
- IUCN - <https://www.iucn.org/>
- *Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention*, UNESCO, World Heritage Centre, 2019, <https://whc.unesco.org/en/guidelines/>
- *Resolution 2347 (2017) for the protection of heritage*, adopted by the Security Council at its 7907th meeting, on March 27, 2017: S/Res/2347 (2017), <http://en.unesco.org/news/security-council-adopts-historic-resolution-protection-heritage>
- *World Heritage Policy Compendium*, Paris, UNESCO, <http://whc.unesco.org/en/compendium/>

Vezi și numerele din revista Plural (Chișinău), dedicate patrimoniului mondial - Plural. History. Culture. Society – vol. 6 (2), 2018; vol. 8 (1), 2020; vol. 8 (2), 2020, <https://plural.upsc.md/>

În situații justificate, anumite activități se pot desfășura online, cu respectarea numărului de ore de activități online indicat la 3.4. În astfel de situații studenții sunt anunțați în prealabil.

8. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Prin conținuturile disciplinei, cursul este în deplin acord cu situațiile profesionale cele mai frecvent întâlnite în practica de cercetare, de conservare și valorificare a bunurilor mobile și a siturilor/ monumentelor istorice, de management și de promovare a siturilor arheologice și monumentelor istorice. Sunt formate în mod direct competențele esențiale care permit dobândirea și operarea principalelor concepte, criterii, procese, etape privind patrimoniul mondial cultural și natural. Respectivele competențe sunt solicitate în egală măsură pentru pregătirea și angajarea specialiștilor în institutele de cercetare de profil legate de patrimoniul construit și arheologic, din universități, a celor din muzee (muzeograf/cercetător, conservator, restaurator) sau din aparatul administrativ al direcțiilor județene de cultură, managementul și cercetarea în domeniul protejării și promovării patrimoniului cultural din instituții centrale (vezi Institutul Național al Patrimoniului), ori pregătirea viitorilor profesori din învățământul preuniversitar. Sunt avute în vedere, într-un sens mai larg, alte profesii, cum sunt operatorii culturali sau cei turistici, jurnaliștii din domeniul cultural, analiști, lucrători în diverse ONG-uri sau antreprenori din zona culturală și din turism.

9. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	participare la curs 75% și grad de implicare în dezbateri testare privind volumul și corectitudinea cunoștințelor, structurarea și prezentarea conținutului, rigoarea științifică a limbajului utilizat	participare la dezbateri/ calitatea intervențiilor și formularea unor puncte de vedere pertinente cu privire la bibliografia consultată	30 %
10.5 Seminar/laborator	participare la seminar 75% și grad de implicare în dezbateri activitățile gen referate / eseuri / traduceri / proiecte etc. (proiect – vezi infra)	participare la dezbateri/ calitatea intervențiilor și formularea unor puncte de vedere pertinente cu privire la bibliografia consultată Întocmirea și susținerea unui referat, a unei aplicații (subiect relevant, amploarea și calitatea documentației, nivelul susținerii)	60 %
10.6 Standard minim de performanță			

Examinarea se face prin elaborarea unui proiect individual, ales prin consultare între profesor și student. Masteranzii au obligația de a alcătui un eseu pe marginea uneia dintre temele abordate în cadrul cursului și a seminarului aferent (sau circumscris tematicii generale a cursului). Eseul trebuie prezentat în cadrul coluviului final și supus dezbaterii, iar colegii pot pune întrebări și pot cere elaborări suplimentare. Prin acesta se apreciază nivelul de înțelegere a problematicii UNESCO la care ajunge cursantul, a unor concepte privind valorile patrimoniului construit istoric, dar și ale celui

modern și contemporan în termenii stabiliți de Convenția pentru protejarea patrimoniului mondial, cultural și natural, adoptat de Conferința Generală a Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură la 16 noiembrie 1972, acceptată de România prin Decretul nr. 187/1990.

Subiecte sunt diferite, circumstanțiate și adaptate interesului științific al fiecărui student. Acestea se axează pe unele conceptele formulate de Convenție:

- evaluarea autenticității și integrității unor sectoare de zone construite, din București sau dintr-o localitate bine cunoscută de cursant, cu formularea declarației de integritate și autenticitate, aplicând metoda de evaluare indicată de Comitetul Patrimoniului Mondial al UNESCO prin Ghidul operațional pentru implementarea Convenției Patrimoniului Mondial;
- elaborarea unei propuneri de înscriere a unui obiectiv (monument, ansamblu sau sit istoric) în Lista indicativă a României, cu formularea unei declarații de valoare universală, folosind formatul pentru propunerea de înscriere în Lista indicativă, conform Ghidului orientativ pentru implementarea Convenției patrimoniului mondial;
- elaborarea unei propuneri de înscriere a unui obiectiv din România (monument, ansamblu, sit istoric, peisaj cultural, loc comemorativ sau sit tematic național) pentru obținerea Mărcii patrimoniului European, folosind formatul de cerere de înregistrare ca Marcă a patrimoniului european.

Elaborarea lucrării presupune o bună cunoaștere a zonei de studiu, prin deplasări în teren și culegerea materialelor documentare in situ, aprofundarea materialelor elaborate de organele consultative ale Centrului Patrimoniului Mondial, legislația în domeniul patrimoniului construit, prezentate în cadrul cursului și puse la dispoziție cursanților.

Data completării:

25.09.2024